

[Oluf Pedersen.]

for saa vidt det ærede Medlem maaske kunde blive klogere af Debatten. Med Hensyn til Folkeafstemning vedrørende Militærspørgsmaalet og ogsaa vedrørende den tvungne Værnepligt har jo i øvrigt den nuværende Regering som Regering selv stillet Forslag om Folkeafstemning. Det, Regeringen her gaar imod, er altsaa i Virkeligheden et Forslag, som man selv i sin Tid har stillet, og som man dengang fik Retsforbundets Tilslutning til. Men nu er det „Spild af Tid“. Og naar man har opgivet Tanken om en Folkeafstemning, er det selvfølgelig, fordi man var klar over, at Frihedstanken inden for den danske Befolkning er saa stærk, at hvis et saadant Forslag kom ud til Folkeafstemning, vilde det betyde et mægtigt Nederlag for den siddende Regering.

Det ærede Medlem Hr. Nørskov gik imod Tanken om en Folkeafstemning ud fra den Betragtning, at det vilde svække det parlamentariske System. Jeg tror ikke, at den Betragtning er rigtig, jeg tror ikke, at det vilde svække det parlamentariske System, at der blev givet Vælgerne Adgang til at udtale sig om deres Opfattelse med Hensyn til et bestemt Spørgsmaal. Jeg tror tværtimod, det vilde være en Fordel for det parlamentariske System, om man kunde skille visse Spørgsmaal ud og føre dem frem til direkte Afgørelse af Vælgerne. Naar Vælgerne vælger deres Tillidsmænd, maa de jo i mange Tilfælde vælge saadanne Mænd, som de vel paa visse Omraader synes godt om, men som de paa andre Omraader er uenige med. Naar man er Tilhænger af et fuldt Folkestyre, maa man efter min Opfattelse ogsaa være Tilhænger af, at visse Spørgsmaal kan afgøres ved Folkeafstemning. Det er da ogsaa saadan, at Partiet Venstre, der gaar imod Folkeafstemning, selv har været med til at vedtage Forslag, som betyder, at der dog om visse Spørgsmaal kan afholdes Folkeafstemning; det gælder jo baade om Ændringer i Forfatningen, og det gælder ogsaa med Hensyn til Ekspropriationsbestemmelser. Det vil altsaa sige, at hvis der skulde være Sammenhæng i det, skulde Venstre, da det i sin Tid gik med til Folkeafstemning paa disse Omraader, have gaaet med til at svække det parlamentariske System. Det kan sikkert ikke være Partiets Mening, at det har gjort det.

Det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft sagde, at Det konservative Folkeparti tidligere var gaaet imod Folkeafstemning, og at de ikke havde ændret Opfattelse. Det er jo rigtigt, at de Konservative, da Retsfor-

bundet tidligere stillede Forslag om Folkeafstemning, gik imod, medens som bekendt de Radikale dengang gik med. Men jeg mener jo ikke, det skulde være helt umuligt, at der var nogle, der havde ændret Opfattelse, saaledes at til Gengæld for, at nogle nu gik imod, medens de før gik med, skulde der ogsaa være nogle, der nu gik med, som tidligere gik imod. Det konservative Folkeparti har jo selv stillet Forslag om en Folkeafstemning, et Forslag, som i Virkeligheden hviler paa ganske samme Grundlag som vort, nemlig Forslaget om Folkeafstemning om Dødsstraffen.

Det eneste Parti, som er gaaet med, eller i alt Fald ikke vil gaa imod Forslaget om Folkeafstemning, er Det kommunistiske Parti, og det er der en særlig Grund til at understrege, fordi Det kommunistiske Partis Ordfører ved tidligere Behandlinger af Retsforbundets Forslag gik imod; der er dog altsaa et Parti, som set fra vort Synspunkt er kommet paa bedre Tanker, siden Forslaget blev behandlet sidst.

Selve det Spørgsmaal, der skal stemmes om, Spørgsmaalet om den tvungne Værnepligt, om den tvungne Udskrivning til Soldatertjenestens Bibeholdelse, er jo et Spørgsmaal, som ganske naturligt bør indankes til direkte Afgørelse for Vælgerne. Det er et Spørgsmaal, som i højeste Grad berører netop Individernes Frihed. Set fra vort Synspunkt er den tvungne Værnepligt et Overgreb mod Individerne, et Overgreb mod den Frihed, som Individerne ganske naturligt burde have i et velordnet Samfund. Desuden er der jo ikke Tvivl om — og det har ogsaa været sagt her i Tinget Gang paa Gang fra Regeringspartiernes Side —, at Bibeholdelsen af den tvungne Værnepligt betyder et Led i hele Oprustningen, og der kan maaske for saa vidt være noget naturligt i, at nu, da Regeringspartierne er gaaet ind for Oprustning, har man ogsaa forladt sit tidligere Standpunkt med Hensyn til den tvungne Værnepligt.

Regeringens Standpunkt blev, saa vidt jeg forstaar det, begrundet ved den Udtalelse af den højtærede Indenrigsminister, at under de givne Forhold, hvor man skulde have saa mange Soldater som efter Regeringsforslaget, 7 800 til Hæren om Aaret i Stedet for de 1 600 tidligere, maatte man bibeholde den tvungne Værnepligt. Jeg tror ikke, den Betragtning er rigtig. Jeg ser saadan paa det, at Spørgsmaalet om den tvungne Værnepligt som en Nødvendighed er et Spørgsmaal om, hvorvidt man vil aflønne Soldaterne paa en rimelig Vis. Hvis man i Stedet for at aflønne